

Οργανισμός Φυσικού Περιβάλλοντος & Κλιματικής Αλλαγής

info-ofypeka@necca.gov.gr

ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Λυδία Αλβανού
Βιολόγος MSc, PhD
l.alvanou@necca.gov.gr

ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

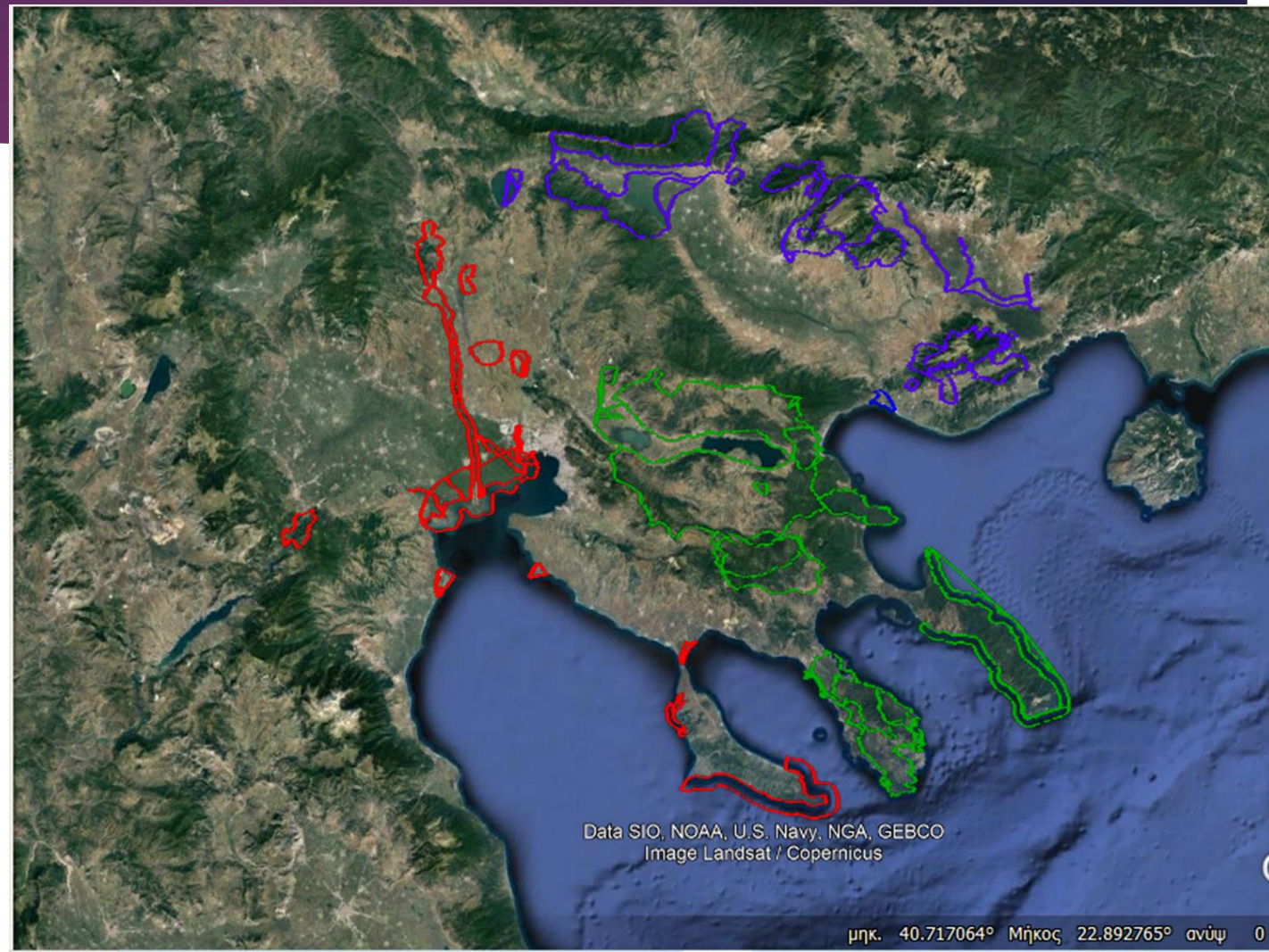

ΜΟΝΑΔΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΦΔ ΛΙΜΝΗΣ ΚΕΡΚΙΝΗΣ

**ΦΔ ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ – ΒΟΛΒΗΣ-
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ**

**ΦΔ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ
ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ**

Αρμοδιότητες ΜΔΠΠ Κεντρικής Μακεδονίας

- Παρακολούθηση βιοποικιλότητας
- Παρακολούθηση πιέσεων
- Σχεδιασμός δράσεων διαχείρισης
- Υλοποίηση μέτρων διατήρησης/διαχείρισης
- Γνωμοδοτήσεις-παροχή σύμφωνης γνώμης
- Συμβολή στην συμπλήρωση εθνικών εκθέσεων, ερωτηματολογίων διεθνών οργανισμών κ.ά.
- Ενημέρωση-Ευαισθητοποίηση του κοινού
- Δράσεις Περιβαλλοντικής εκπαίδευσης

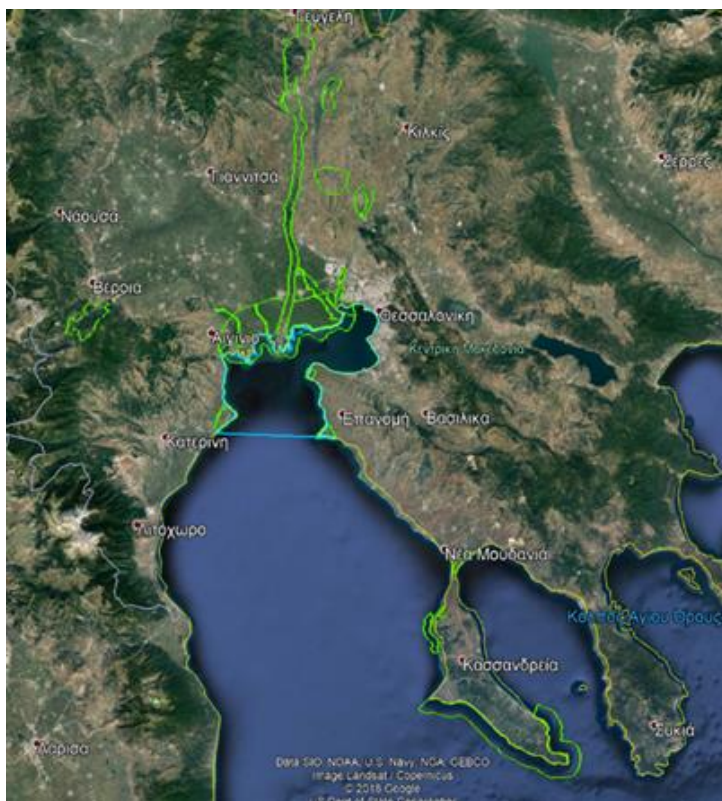
ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ & ΠΠ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ

- Ramsar site (1974)
- NATURA 2000 sites
- 6 SPA (1986)
- 7 SAC (2006)
- 2 SAC-SPA
- ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ (2009)

ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ & ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ

Απειλές – Ευκαιρίες

Περιοχή ευθύνης πρώην
ΦΔΠ Θερμαϊκού κόλπου

- Γειτνίαση με τον αστικό ιστό της Θεσσαλονίκης & το 2^ο λιμάνι της χώρας,
- βιομηχανική δραστηριότητα
- πρωτογενής παραγωγή (ρυζοκαλλιέργεια, αλιεία και μυδοκαλλιέργεια),
- τουριστική επιχειρηματικότητα στην παράκτια ζώνη (ανατολικές ακτές Θερμαϊκού κόλπου και παραλίες τις Κασσάνδρας Χαλκιδικής)

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ-ΚΡΙΣΗ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ

Σχέση αλληλεξάρτησης

- Πλημμύρες
- Παράκτια διάβρωση
- Αύξηση της θερμοκρασίας αέρα & νερών
- Ανύψωση της Στάθμης της Θάλασσας
- Ξενικά/εισβλητικά είδη
- Απώλεια Βιοποικιλότητας & ενδιαιτημάτων...
- ✓ Οι αλληλεξαρτώμενες κρίσεις απαιτούν αλληλεξαρτώμενες λύσεις
- ✓ Στην διαχείριση των φυσικών πόρων πρέπει πάντα να συνεκτιμούμε τις συνέργειες, θετικές ή αρνητικές και να εμπνεόμαστε από την φύση

Στη «γειτονιά» μιας μεγαλούπολης...

Πιέσεις

- ✓ **Αλλαγή στις χρήσεις γης (εκχερσώσεις, ΑΠΕ)**
- ✓ **Εφαρμογή μη ορθών αγροτικών πρακτικών (καύση καλαμώνων, αποψίλωση φυτοφρακτών, υπερβόσκηση, αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων-λιπασμάτων)**
- ✓ **Μη ορθολογική χρήση νερού (ανεξέλεγκτες υδροληψίες, διάνοιξη καναλιών εντός της κοίτης του ποταμού)**
- ✓ **Εξάρσεις τοξικού φυτοπλαγκτού στα νερά του Θερμαϊκού κόλπου**
- ✓ **Παράνομη αλιεία (ηλεκτραλιεία κ.α.) & παράνομη θήρα**
- ✓ **Λαθροϋλοτομία (αποψίλωση παρόχθιας βλάστησης)**
- ✓ **Ρύπανση υδάτων**
- ✓ **Απορρίμματα στην παράκτια & παρόχθια ζώνη, στα ποτάμια και στο βυθό της θάλασσας (πλαστικά, διχτάκια από μυδοκαλλιέργειες, σχοινιά κλπ.)**

ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕΙ Η ΜΔΠΠ

- ✓ Πώς θα μετατρέψει την απειλή σε ευκαιρία;
- ✓ Πώς θα συνειδητοποιήσουν οι πολίτες την εγγενή αξία της φύσης & την ανάγκη για την αρμονική συνύπαρξη με αυτήν για την επίτευξη ευημερίας και ευεξίας
- ✓ Πώς θα πειστεί η τοπική κοινωνία/χρήστες ότι η περιφρούρηση του φυσικού κεφαλαίου δεν οδηγεί σε οικονομική απώλεια αλλά, αντιθέτως, προσδίδει προστιθέμενη αξία σε προϊόντα και υπηρεσίες;

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

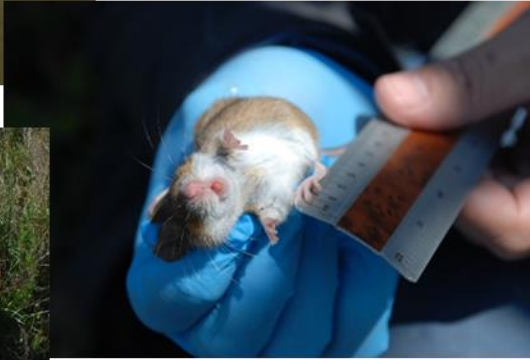
στην πράξη I

Αντικείμενα ενδιαφέροντος μιας ΠΠ

- ▶ Η βιοποικιλότητα & τα αβιοτικά στοιχεία που την στηρίζουν (έδαφος, αέρας, υδάτινοι πόροι)
- ▶ Η Οικοσυστημική προσέγγιση: όλα αλληλένδετα & αλληλοεξαρτώμενα
- ▶ Επίτευξη μιας ευαίσθητης ισορροπίας: Διασφάλιση του φυσικού κεφαλαίου στην νέα πραγματικότητα του Ανθρωπόκαινου...

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ στην πράξη II

- Η παρακολούθηση της βιοποικιλότητας ως αναπόσπαστο μέρος της προσαρμοζόμενης διαχείρισης αποτελεί ένα ισχυρό, σύγχρονο μέσο για την εκτίμηση και τη διασφάλιση της διατήρησης της βιοποικιλότητας

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ στην πράξη III

Δράσεις επικοινωνίας-ενημέρωσης

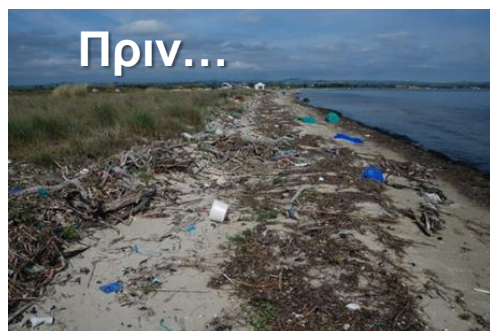
Συμμετοχική διαχείριση-
διαβούλευση

Ρύθμιση πρόσβασης

Τεχνητές φωλιές

Πριν...

... και μετά!

Συγχρηματοδοτούμενα έργα-δράσεις

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020»

Προϋπολογισμός συμβασιοποιημένων έργων: **501.000€**

(υπό συμβασιοποίηση: **149.000€**)

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΕΝΕΡΓΕΣ
	18	10

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020»

Προϋπολογισμός δράσεων για την βιοποικιλότητα: **480.000€**

(όλα τα έργα έχουν προχωρήσει σε υλοποίηση)

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ	ΕΝΕΡΓΕΣ
	9	8

«Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θερμαϊκού Κόλπου για δράσεις διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Ειδών και Οικοτόπων»-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

I

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014-2020»

1. Παρακολούθηση των πληθυσμών του λαγόγυρου
2. Επίδραση των πλημμυρισμένων ορυζώνων σε ερωδιούς και Μελανοκέφαλους γλάρους
3. Καταγραφή Κιρκινεζιών και φωλεοποίηση σε οικισμούς πλησίον σε ΖΕΠ
4. Παρακολούθηση των πληθυσμών *Pinna nobilis* εντός των ΕΖΔ GR1220002 & GR1270010
6. Προπαρασκευαστική έρευνα αντιμετώπισης σύγκρουσης λύκου-ανθρώπου
8. Δακτυλιώσεις πουλιών
9. Χαρτογράφηση Τύπων Οικοτόπων επέκτασης GR1220002
10. Καταγραφή της ταξινομικής ποικιλότητας, δομής και δράσεις διατήρησης των λειτουργιών του υπολειμματικού παρόχθιου δάσους Αλυκής Κίτρους

* Ολοκληρωμένα έργα

«Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θερμαϊκού Κόλπου για δράσεις διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Ειδών και Οικοτόπων»-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

II

11. Δράσεις αποκατάστασής οικοτόπου προτεραιότητας 1510* εντός της ΕΖΔ 1220005-Λιμνοθάλασσα Αγγελοχωρίου
12. Αποκατάσταση παρόχθιων ενδιαιτημάτων σε παλαιές θέσεις αμμοληψίας κατά μήκος του Αξιού ποταμού
13. Διαχειριστικές δράσεις για τη διατήρηση και αποκατάσταση των παράκτιων αμμοθινών στην Αλυκή Κίτρους
14. Διαχειριστικές δράσεις για την προστασία και διατήρηση του λαγόγυρου
15. Διαχειριστικές δράσεις για την αντιμετώπιση της παράνομης χρήσης δηλητηριασμένων δολωμάτων λόγω της σύγκρουσης λύκου-κτηνοτροφίας
16. Εφαρμογή διαχειριστικών μέτρων για τη διατήρηση του απειλούμενου ενδημικού είδους της Μεσογείου *Pinna nobilis*

«Επιχορήγηση του Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θερμαϊκού Κόλπου για δράσεις διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών, Ειδών και Οικοτόπων»-ΥΜΕΠΕΡΑΑ

III

17. Κατασκευή και εγκατάσταση πλωτών εξεδρών για την αναπαραγωγή γλάρων και γλαρονιών
18. Κατασκευή και εγκατάσταση ξύλινων φωλιών για το φώλιασμα Κιρκινεζιού σε οικισμούς που είναι επιβεβαιωμένη η αναπαραγωγή τους
19. «Σήμανση» ηλεκτροφόρων καλωδίων σε τοπικό δίκτυο της ΔΕΔΔΗΕ για την προστασία των λευκών πελαργών και αντικατάσταση κατεστραμμένων καλαθιών στις κολόνες

** Σε διαδικασία επικαιροποίησης-ομαδοποίησης των Τευχών Διακήρυξης*

«Υποστήριξη του Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θερμαϊκού κόλπου για την υλοποίηση παρεμβάσεων διαχείρισης, προστασίας και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας εντός της περιοχής αρμοδιότητας του»-ΠΕΠ

I

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κεντρική Μακεδονία 2014-2020»

1. Χαρτογράφηση των θαλάσσιων φανερογάμων στον εσωτερικό Θερμαϊκό κόλπο (ΕΖΔ GR1220012) με χρήση τηλεπισκοπικών δεδομένων και εργασίες πεδίου.
2. Καταγραφή και αξιολόγηση της θαλάσσιας παράκτιας ζώνης της χερσονήσου της Κασσάνδρας που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του ΦΔ Θερμαϊκού
3. Αξιολόγηση της καταλληλότητας ενδιαιτήματος του λαγόγυρου (*Spermophilus citellus*) στην περιοχή ευθύνης του Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θερμαϊκού Κόλπου
4. Χαρτογράφηση πιέσεων και αποτίμηση εξωτερικών και εσωτερικών φορτίων θρεπτικών και οργανικού υλικού για την προστασία και διαχείριση του θαλάσσιου χώρου περιοχής αρμοδιότητας του ΦΔΠΠ Θερμαϊκού κόλπου.
5. Καταγραφή και αξιολόγηση λειτουργικών οικολογικών δεικτών έγκαιρης προειδοποίησης για την προστασία των υποθαλάσσιων λιβαδιών φανερόγαμων στον εσωτερικό Θερμαϊκό κόλπο

«Υποστήριξη του Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θερμαϊκού κόλπου για την υλοποίηση παρεμβάσεων διαχείρισης, προστασίας και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας εντός της περιοχής αρμοδιότητας του»-ΠΕΠ

II

6. Καταγραφή ειδών ορνιθοπανίδας και έλεγχος μεταναστευτικών μονοπατιών στους ποταμούς Αξιό και Αλιάκμονα, εντός της ΖΕΠ GR1220010 "Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα-Αλυκή Κίτρους", ανάντι της Ε.Ο., και αστους υγροτόπους με κωδικούς GR1230005 "Περιοχή έλους Αρτζάν", GR1230004 "Λίμνη Πικρολίμνη-Ξηλοκερατέα" και GR1210002 "Στενά Αλιάκμονα"

7. Καταγραφή υδρόβιων ειδών ορνιθοπανίδας, αξιολόγηση της κατάστασής τους και πρόταση διαχειριστικών μέτρων για τη διατήρησή τους στους υγροτόπους των περιοχών Αγγελοχωρίου, Επανωμής και Κασσάνδρας Χαλκιδικής

8. Καταγραφή & παρακολούθηση χειρόπτερων στις ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000 εντός της περιοχής αρμοδιότητας του ΦΔΠΠ Θερμαϊκού κόλπου

9. Καταγραφή της εντομοπανίδας παραποτάμιων οικοσυστημάτων στις ΕΖΔ GR1210002 και GR1220002 εντός της περιοχής ευθύνης του ΦΔΠΠ Θερμαϊκού κόλπου

Επιστημονική Έρευνα & Περιβαλλοντική Διαχείριση: «win-win» συνεργασίες»

Συνεργασίες με πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα και ανεξάρτητους ειδικούς επιστήμονες για την υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων, διπλωματικών εργασιών και πρακτικών ασκήσεων με αντικείμενο τη βιοποικιλότητα εντός των ΠΠ

Διδακτορικές-μεταπτυχιακές-πτυχιακές διατριβές (αγριόγατα, ζιζάνια των ρυζοκαλλιεργειών, αμμοθινική βλάστηση, λαγόγυρος κ.ά.)

Υλοποίηση Προγράμματος Παρακολούθησης του Λαγόγυρου με τη συμβολή εθελοντών (2013 & 2016)

ERASMUS+

- **Kerplouz Lasalle College, Auray, France (2015):** Πρακτική άσκηση & Διατριβή δύο φοιτητριών
- **ECOMED project (2021):** Planning & management of marine and coastal areas Workshop (Axios delta case study)

Το χτίσιμο γερών, αλληλέγγυων σχέσεων μεταξύ της επιστήμης και της διαχείρισης, με όφελος και για τις δυο πλευρές, έχει ως τελικούς αποδέκτες τις κοινωνίες των ανθρώπων και το φυσικό περιβάλλον.

«Διεθνής Βραδιά Νυχτερίδων δίπλα στην Αλυκή Αγγελοχωρίου», Αύγουστος 2022

International Bat Night

Nox Internationalis Chiropterorum
Nata Ndërkombëtare e Lakurigt të Natës
ليلة الخفافيش (الوطواط)
Nît Internationalis delis Ratpenats
Ռատչիկաւորի Միջազգային Գիտերի
Boynakale Yaras Gecesi
Mejnarodna Noć Kakašoj
Internationale Nacht van de Vleermuis
Mejnarodna noć šišmiša
Международна нощ на прилепите
Mezinárodní noc netopýřů
International Flagermusnacht
Rahvusvaheline nahkhiireöö
Kansainvälinen lepäköyö
Nuit Internationale de la Chauve-souris
Հայաստանյան նυχթերիների գիտ
Internationale Fledermausnacht
Διεθνής Νύχτα Νυχτερίδων
Nemzetközi denevér-éjszaka
شب جهتي غلظان
Oiche idimáisiúnta na nialtóg
Խափշան Ժողովը
Notte Internazionale del Pipistrello
Starptautiskā šķiņķu naktis
Tarptautinė šikšėnų naktis
International Nuecht van der Fledermaus
Il-Lejla Internazzjonali tal-Friefet il-Lejl
Noaptea Internațională a liliecilor
Mejnarodna noc slijeperh miseva
Flagermusnacht
Noc Nietoperzy
tal dos Morcegos
Ночъ Лептыка Мишей
Նի Շիմառա Խուշաբ
Իս netopierion
netopirjev
nal de los Murciélagos
ddermusnatten
իկ na linnajacite
sa Gecesi
кажаніе
Night

Διεθνής Βραδιά Νυχτερίδων
στο σπίτι του Φύλακα της Αλυκής
στο Αγγελοχώρι

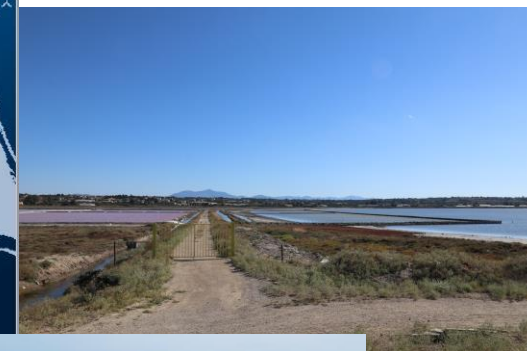
Δευτέρα 22 Αυγούστου 2022, 7.30μμ

- Γνωριμία με την Προστατευόμενη Περιοχή του δικτύου Natura 2000 "Λιμνοθάλασσα Αγγελοχωρίου" (Δρ. Λυδία Αλβανού, Εθνικό Πάρκο Δέλτα Αξιού-Λουδία-Αλιάκμονα, Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Κεντρικής Μακεδονίας, ΟΦΥΠΕΚΑ)
- Παραμύθι για παιδιά (Παναγιώτα Γίδαρη)
- Παρουσίαση: Ο ηχοεντοπισμός στις νυχτερίδες (Δρ. Ιωάννα Σαλβαρίνα)
- Πεζοπορική διαδρομή στην Αλυκή για παρατήρηση και ηχογράφηση νυχτερίδων με ειδικά επιστημονικά όργανα
- Παρουσίαση: τα μυστικά των νυχτερίδων (Δρ. Παναγιώτης Γεωργιακάκης)

*Προαιρετικά: φακός

EUROBATS Secretariat UN Environment Programme United Nations Campus Platz der Vereinten Nationen 1 53113 Bonn, Germany www.eurobats.org E-mail: eurobats@eurobats.org

«Καταγραφή & παρακολούθηση χειρόπτερων στις ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000 εντός της περιοχής αρμοδιότητας του ΦΔΠΠ Θερμαϊκού κόλπου»

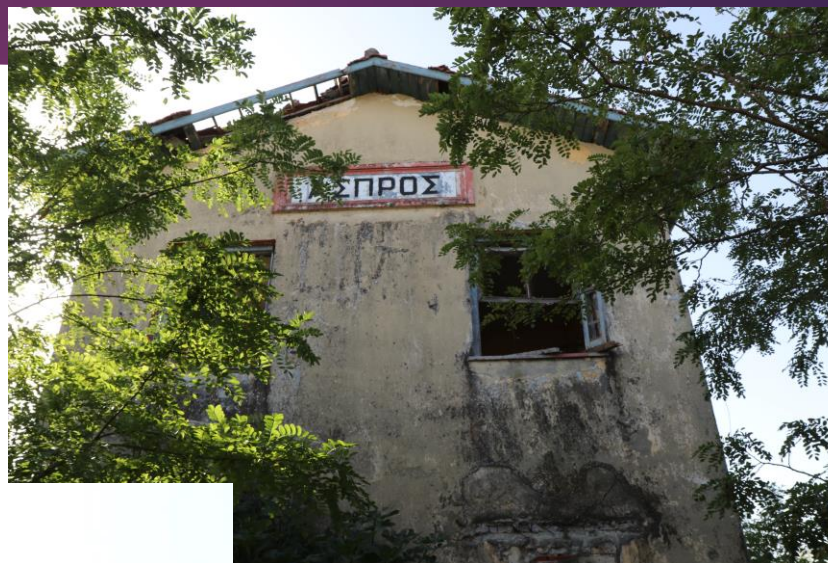
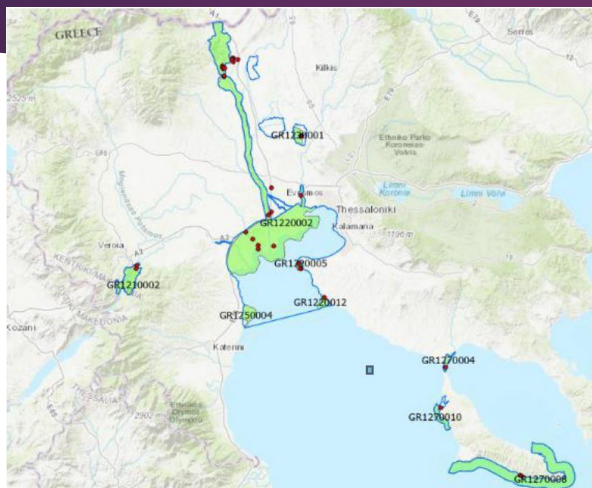

Υποστήριξη του Φορέα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θερμαϊκού κόλπου για την υλοποίηση παρεμβάσεων διαχείρισης, προστασίας και ανάδειξης του φυσικού περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας εντός της περιοχής αρμοδιότητας του

Υπηρεσίες καταγραφής & παρακολούθησης χειροπτέρων στις ΕΖΔ του Δικτύου Natura 2000 εντός της περιοχής αρμοδιότητας του ΦΔΠΠ Θερμαϊκού κόλπου

Α' Φάση: Ενδιάμεση έκθεση αποτελεσμάτων, βάση δεδομένων και χάρτες εξάπλωσης ειδών

Παναγιώτης Γεωργιακάκης & Ιωάννα Σαλβαρίνα
Μάιος 2022

Τι μπορούμε να κάνουμε για τις νυχτερίδες στο ΕΠ Δέλτα Αξιού & στις ΠΠ Θερμαϊκού κόλπου

- ▶ 1. Συνέχιση της καταγραφής & παρακολούθησης εντοπισμένων καταφυγίων/αποικιών-Έλεγχος για νέες θέσεις
- ▶ 2. Επαγρύπνηση για την καταγραφή υπαρκτών & δυνάμει απειλών από δραστηριότητες και έργα: συστηματική επίβλεψη της ΠΠ & τεκμηριωμένες γνωμοδοτήσεις με χρήση επιστημονικών δεδομένων και στόχο την προστασίας τους
- ▶ 3. Προώθηση συνεργασιών/δράσεων με συναρμόδιους φορείς και υπηρεσίες για στοχευμένες επισκευαστικές εργασίες εγκαταλελειμμένων κτιρίων που φιλοξενούν αποικίες νυχτερίδων (π.χ. παλαιοί σιδηροδρομικοί σταθμοί κατά μήκος Αξιού)
- ▶ 4. «Βομβαρδισμός» των τοπικών κοινωνιών με ενημερωτικές & εκπαιδευτικές εκδηλώσεις/δράσεις με στόχο την ευαισθητοποίηση και την γνωριμία τους με τις νυχτερίδες

Προστατεύουμε τη ζωή!

Σας ευχαριστώ!